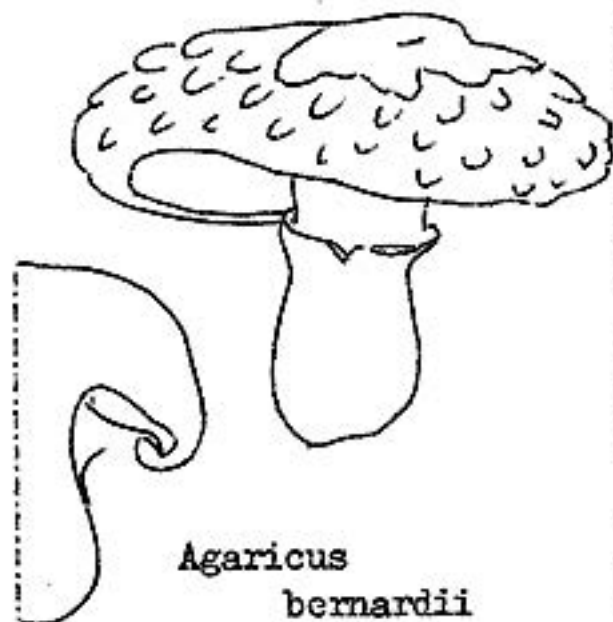

moeite waard zijn. De rozespoorders leveren er enkele, o.a. Eccilia cancrina, waarvan er eenmaal enkele honderden op een hoop rottend gras gevonden zijn. Helaas werd van deze gelegenheid een slecht gebruik gemaakt, zodat enkele schetsjes en korte notities de enige tastbare herinneringen zijn. Nolanea icterina, steeds met vreugde begroet, is algemener en regelmatig verbreid dan in enig ander mij bekend gebied. Het Entoloma-complex, dat hier ongeveer een vijf-tal soorten zal omvatten, moet nog ontward worden. Hetzelfde geldt voor Hebeloma, al staat vast dat de karakteristieke H. sacchariolens met zijn prettige geur goed vertegenwoordigd is. (slot volgt)

W.J.Reijnders.

WAARNEMINGEN.

1. In October van dit jaar vond ik op de zeedijk bij Dokkumer Nieuwe Zijlen (Lauwerszee) honderden exemplaren van Agaricus Bernardi (Quél.) Sacc. (Determinatie bevestigd door het Rijks Herbar.).

Agaricus
bernardii

De champignons aanziende voor een wat "gekke" variëteit van Ag. campester, verzamelde mijn familie en ik er flink wat van, maar aan het diner liet de één na de ander de - deskundig toe bereide - champignons staan! Ze smaakten opgelegen vies. En zie, het bleek Ag. bernardi te zijn, waarvan Konrad en Maublanc (Les Agaricales) zeggen: "comestible peu délicat et indigeste, à odeur désagréable". Ook in verse toestand ruikt bernardi onfris, verder worden het vlees en de steel bij beschadiging roodbruin, terwijl de vorm gedrongen is. De wat grauwiges hoed is met donkere harde schubben

bedekt, de rand is vaak gebarsten en sterk omgekruld. De champignon komt uitsluitend voor op zoute grond (de Denen noemen hem "Strand Champignon"). Volgens K. en M. is het een variëteit of althans een soort nauw verwant aan Ag. campester en zou Ag. bernardi verder naar het binnenland geleidelijk aan overgaan in Ag. camp. Op de Lauwerszeedijk stonden ze uitsluitend aan de zeezijde en op de dijk, geen enkele aan de landkant! Te vermelden is nog dat Ag. b. wel cystiden heeft (met een loupe is de "rafelige" snede van de lamellen al duidelijk te zien), en Ag. camp. niet. Bij de overgang in Ag. camp. volgens K. en M. zouden dan geleidelijk aan de cystiden moe-

ten verdwijnen (??). Lange (Flora Agar.Dan.) vermeldt merkwaardigerwijs de soort niet, maar wel wordt hij beschreven in het aardige uit het Zweeds in het Deens vertaalde boekje "Den ny svampebog" van J. Sandblom en S. Jansson (Illustrationsforlaget, Kopenhagen), voorzien van 130 aardige gekleurde tekeningen. Kost plm. Fl.1.-, maar is momenteel uitverkocht. In dit werkje wordt nog vermeld dat de - enkelvoudige - ring naar beneden aftrekbaar is, terwijl de geur wordt beschreven als die van vis of carbol. Wat betreft de eetbaarheid, zeggen de auteurs; "ubrugelig". Vindplaatsen in Nederland kon ik maar enkele genoteerd vinden, maar vermoedelijk is *bernardi* aan onze kusten in het geheel niet zeldzaam.

2. Spathularia Plavida (syn. *S. clavata*). Ik kreeg van deze zeldzame Ascomyceet in October er een aantal toegestuurd door een dame uit Appelscha, in totaal groeiden er acht, onder vogelkers. De zwam die tot plm. 5 cm groot wordt, is geheel plat gedrukt (spatelvormig). De steel is iets boller dan het gedeelte van de zwam dat het hymenium draagt. De steel is zeer lichtgeel, de rest meer dooiergeel. Ook hiervan kon ik maar enkele vindplaatsen vinden. Daams geeft er in Fungus van 1947, blz. 63 een uitvoerige beschrijving van, terwijl Middelhoek er duidelijke tekeningen bij vervaardigde. Merkwaardig zijn de zeer lange sporen, 65 maal 2 à 3 μ . Michael (Führer f. Pilzfreunde, dl.3) geeft een mooie gekleurde plaat. Vermoedelijk zijn de eerste vindplaatsen al meer dan 50 jaar oud, want Car. Destrée (1901) noemt hem al, en eveneens Oudemans (Catal. raisonné, 1905).

3. Mycena Iris Berk. (= *M. amicta* (Fries) sensu v. Höhnelt). Een langstellige kleine *Mycena*. De rand van de hoed is prachtig groen, de onderste helft van de steel meestal eveneens groenig. De gehele steel is kort behaard. Gevonden 7/10 in "De Braak" bij Paterswolde.

4. Mycena arcan geliana sensu Oort non Bres. Grote toefen op een boomstronk in de Harense Hortus (Oct.) Ruikt zeer sterk naar jodoform.

5. "Reuzenvormen". a. Limacium hypothejum. (14/11/'54), Diameter hoed 9 cm. Deze paddestoel is meestal veel kleiner, 2 tot 5 à 6 cm. Alleen Michael geeft aan dat op vochtige grond de diameter wel tot 12 cm kan worden. Dit klopt met mijn vindplaats: zeer vochtig dennenbos bij Norg.
b. Mycena galericulata (bispora). Deze is meestal 2 à 3 tot hoogstens 8 cm. Op 6/10/'55 vond ik in "De Braak" op een sparrestomp drie exemplaren met een doorsnee van 11 cm!

Groningen

L.S.Wildervanck.